

Καλό ταξίδι σύντροφε θάνο Μικρούτσικε, ποτέ δεν κρύφτηκες!

του Μάριου Αυγουστάτου

Ο θάνος Μικρούτσικος, μουσικοσυνθέτης πέθανε χθες σε ηλικία 72 ετών μετά από μάχη με τον καρκίνο. Πολλοί μιλάνε γενικά και αόριστα για την ιδεολογική ηγεμονία της Αριστεράς, από τη Μεταπολίτευση και μετά. Ένας από τους κυριότερους υπαίτιους αυτής της ιδεολογικής ηγεμονίας ήταν ο θάνος Μικρούτσικος.

Υπήρξε μια εμβληματική μορφή του μαχόμενου πολιτισμού, που έφερε στα χείλη όλων μας τους στίχους του Μπρεχτ, του Αναγνωστάκη, του Biermann, του Ελευθερίου, του Μαγιακόφσκι, του Ναζίμ Χικμέτ, του Καββαδία.

Ειδικά ο “Σταυρός του Νότου” είναι από τους πιο δημοφιλείς δίσκους στην Ελλάδα, με πάνω από 2 εκατομμύρια πωλήσεις! Κόντρα σε κριτικές, που τον χαρακτήρισαν ως “μία ατυχή παρένθεση στη δημιουργική του πορεία”. Ο ίδιος ο αδερφός του μάλιστα (που έγραφε με ψευδώνυμο κριτικές δίσκων σε ένα μουσικό περιοδικό) έγραψε «Τι κρίμα για αυτόν τον συνθέτη να κυκλοφορήσει έναν τέτοιο δίσκο!» και «Ο δίσκος θα έπρεπε να συνοδεύεται και από λεξικό άγνωστων λέξεων, γιατί υπάρχουν περισσότερες από εβδομήντα άγνωστες λέξεις σε έντεκα τραγούδια».

Αυτός ήταν ο θάνος Μικρούτσικος, είχε την ικανότητα να φωτίζει τα κρυμμένα επίπεδα των ποιημάτων, να μας κάνει απλόχερα κοινωνούς (όντας γαλουχημένοι από τα κυρίαρχα αστικά ιδεολογήματα) σε “δύσκολες” έννοιες. Μας τραγούδησε για την Μακρόνησο και τα βάσανά της, ενορχήστρωσε δυναμικά τα Αντάρτικα τραγούδια, μας έκανε να αγαπάμε πάνω από όλα τον «άνθρωπο που τον μποδίζουν να βαδίσει» και μας προέτρεψε να είμαστε απείθαρχοι στα όριά μας κάθε φορά «χορεύοντας πάνω στο

πτερό του καρχαρία».

Ο Θάνος Μικρούτσικος δεν ήταν απλά ένας μεγάλος μουσικός. Ήταν ένας τολμηρός σκαπανέας της μουσικής και της φόρμας της, ένας μαρξιστής διανοούμενος. Όχι αφ' υψηλού, ίσα ίσα. Ήταν ταυτόχρονα ένας από εμάς, πάντα παρών, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες. Μας κάλεσε να μείνουμε όρθιοι όταν «οι σημαίες ήταν κάτω στις λεωφόρους που παρελάσαμε».

Λίγες βδομάδες πριν έγραφε: “Οι ιστορίες με τα ασυνόδευτα παιδιά πρόσφυγες με κατασπαράζουν. Έτσι γεννήθηκαν το «Ως την άκρη του κόσμου» με την Μπαρμπαρόζα και τον Πυξίδα να τολμάνε το αδύνατο. Και σήμερα έγινα κομμάτια διαβάζοντας την ιστορία της εννιάχρονης Αϊσά που αφού είδε τον αδελφό της να σκοτώνεται δίπλα της, αφού τραυματίστηκε στο πόδι, αφού ταξίδεψε μέρες στη θάλασσα, έφτασε στη Μόρια και αρνείται να φάει, να μιλήσει, να κινηθεί. Αρνείται την ζωή. Όλοι πρέπει να αντισταθούμε σ’ αυτά τα εγκλήματα. Κύριε Τραμπ, κύριε Θορμπαν, κύριε Σαλβίνι, κύριε Άδωνι να είστε σίγουροι αυτή τη φορά η ιστορία σας κατέγραψε ήδη στις μαύρες σελίδες της”. Μέχρι την τελευταία στιγμή έστελνε μέσα από το έργο του τα μηνύματά του για τα κοινωνικά ζητήματα, όπως ήταν η εν λόγω παράσταση που αφορούσε τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα.

Και στην τελευταία του πολιτική πράξη, έδωσε ένα γερό ράπισμα στους απανταχού ρατσιστές, ακροδεξιούς και φασίστες: αντί για στεφάνια, η οικογένεια παρακαλεί να διατεθούν τα χρήματα για τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα της Μόριας.

Έχει δικαιωματικά μια θέση δίπλα σε όλους όσους με την τέχνη, τον λόγο και τις πράξεις τους μας γέμισαν ιδανικά και αξίες, γέμισαν τις καρδιές μας, στήριξαν τους αγώνες μας, άνοιξαν δρόμους στην σκέψη μας, έπλασαν συνειδήσεις και μας έδωσαν και μας δίνουν δύναμη για να συνεχίσουμε.

Καλό ταξίδι σύντροφε Θάνο Μικρούτσικε